

KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Podstawy językoznawstwa ogólnego		8.0.14329	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Rosjoznawstwa, Literatury i Kultury Rosyjskiej			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Filologiczny	Studia wschodnie	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr hab. Urszula Patocka-Sigłowy, profesor uczelni; prof. dr hab. Alicja Pstyga			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		1	
Wykład		15 godzin - udział w zajęciach;	
Sposób realizacji zajęć		10 godzin - samodzielna praca studenta	
zajęcia w sali dydaktycznej		(studiowanie literatury, przygotowanie do zaliczenia, zaliczenie).	
Liczba godzin		Razem: 25 godzin = 1 ECTS.	
Wykład: 15 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2023/2024 zimowy			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Dyskusja		Sposób zaliczenia	
- Wykład konwersatoryjny		Zaliczenie na ocenę	
- Wykład z prezentacją multimedialną		Formy zaliczenia	
		ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje ocenę na podstawie:	
		<ul style="list-style-type: none"> • aktywności na zajęciach (20% oceny). • wyników zadań realizowanych w trakcie semestru (80% oceny). 	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			
zakładany efekt uczenia się	dyskusja	zadania realizowane w trakcie semestru	
		Wiedza	
K_W01	X	X	
K_W02	X	X	
K_W09	X	X	
K_W12	X	X	
		Umiejętności	
K_U02	X	X	
K_U07	X	X	
		Kompetencje społeczne	
K_K07	X	X	

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi**A. Wymagania formalne**

Brak wymagań formalnych.

B. Wymagania wstępne

Brak wymagań wstępnych.

Cele kształcenia

Zapoznanie studentów z historią badań nad językiem i podstawowymi zagadnieniami, poruszonymi w obrębie dzisiejszych badań lingwistycznych. Wskazanie tematów badawczych. Zainteresowanie studentów językoznawstwem jako nauką stale rozwijającą się i podejmującą coraz to nowe tematy, tworzącą nowe metodologie, ale jednocześnie ukazanie tematów klasycznych, podejmowanych w ramach filologii. Zwrócenie uwagi na jego historię, podziały i przedmiot badań, zróżnicowanie języka (pod względem stylistycznym, geograficznym i socjalnym) i jego funkcje w obrębie danej społeczności lub narodowości. Kształcenie umiejętności analizy warsztatu językoznawcy. Zainteresowanie studentów językoznawstwem, jego historią, podziałami przedmiotem badań, zróżnicowaniem języka i jego funkcjami w obrębie danej społeczności lub narodowości.

Treści programowe

Językoznawstwo jako nauka o języku naturalnym: definicje języka; język jako obiekt badań lingwistycznych; podstawowe kierunki badań lingwistycznych (językoznawstwo teoretyczne, językoznawstwo stosowane, językoznawstwo synchroniczne i diachroniczne, językoznawstwo opisowe); język jako system znaków (cechy znaków językowych). Funkcje języka. System i podsystemy języka – części składowe systemu języka. Znaczenie w języku naturalnym: zakres znaczeniowy, treść znaczeniowa, konotacje; pojęcie i typy wieloznaczności; relacje znaczeniowe między wyrazami. Wewnętrzne zróżnicowanie języka: odmiany języka; zróżnicowanie regionalne języka; odmiany środowiskowe języka; odmiany funkcjonalne języka, norma językowa i błąd językowy, pojęcie poprawności językowej, kultura języka. Zagadnienia tekstu: tekst – wypowiedź – dyskurs, zasady budowy tekstu, mechanizmy spójności tekstu, odmiany i gatunki tekstów. Pochodzenie języków świata i ich klasyfikacja: zróżnicowanie języka na kuli ziemskiej; pochodzenie współczesnych języków; pojęcie rodziny i pokrewieństwa językowego; klasyfikacja typologiczne języków. Kontakty między językami: zjawisko interferencji językowej; zapożyczenia leksykalne (przyczyny zapożyczeń, przedmiot zapożyczenia, stopień przyswajania elementów zapożyczonych); europejska liga słownikowa. Językoznawstwo jako naukowy opis języka. Związki językoznawstwa z innymi naukami.

Wykaz literatury**A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu):****A.1. wykorzystywana podczas zajęć:**

- Aitchinson J., Ssak, który mówi, Warszawa 1991.
- Encyklopedia językoznawstwa ogólnego, Wrocław 1993.
- Encyklopedia języka polskiego, Warszawa 2002.
- Fisiak J., Wstęp do współczesnych teorii językoznawczych, Warszawa 1993.
- Furdal A., Językoznawstwo otwarte, Wrocław 2004.
- Grzegorzczak R., Wstęp do językoznawstwa, Warszawa 2007.
- Ivić M., Kierunki w lingwistyce, Wrocław 1975.
- Jakobson R., W poszukiwaniu istoty języka, Warszawa 1989.
- Łuczynski E., J. Maćkiewicz, Językoznawstwo ogólne. Wybrane zagadnienia, Gdańsk 1999.
- Milewski T., Językoznawstwo, Warszawa 1979.
- Tabakowska E., Gramatyka i obrazowanie. Wprowadzenie do językoznawstwa kognitywnego, Kraków 1995.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta:

- Anusiewicz J., Lingwistyka kulturowa. Zarys problematyki, Wrocław 1995.
- Bobrowski I., Zaproszenie do językoznawstwa, Kraków 1999.
- Chomsky N., Zagadnienia teorii składni, przeł. Ireneusz Jakubczak, Wrocław 1982.
- de Saussure F., Kurs językoznawstwa ogólnego, przeł. K. Kasprzyk, Warszawa 2002.
- Eco U., Pejzaż semiotyczny, Warszawa 1972.
- Językoznawstwo kognitywne. Wybór tekstów, pod red. W. Kubińskiego, R. Kalisza, E. Modrzejewskiej, Gdańsk 1998.
- Językoznawstwo strukturalne. Wybór tekstów, red. H. Kurkowska i A. Weinsberg, Warszawa 1979.
- Lakoff G., M. Johnson, Metafory w naszym życiu, tłumaczył T. Krzeszowski, Warszawa 1988.
- Ożóg K., Polszczyzna przełomu XX i XXI wieku. Wybrane zagadnienia, Rzeszów 2001.
- Searle J. R., Czynności mowy. Rozważania z filozofii języka, Warszawa 1987.
- Weinsberg A., Językoznawstwo ogólne, Warszawa 1983.
- Wierzbicka A., Język – umysł – kultura, wybór prac pod red. J. Bartmińskiego, Warszawa 1999.
- Wierzbicka A., Semantyka. Jednostki elementarne i uniwersalne, Lublin 2006.

Prowadzący każdorazowo uaktualnia obowiązujący zestaw literatury przedmiotu.

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W01, K_W02, K_W09, K_W12
K_U02, K_U07
K_K07

Wiedza

K_W01, K_W02, K_W09, K_W12

Student:

- nazywa i charakteryzuje wspólne pola badawcze, umie znaleźć najważniejsze

	<p>nauki współpracujące z językoznawstwem (K_W01, K_W12),</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi wskazać i omówić podstawowe zagadnienia związane z warsztatem językoznawcy (K_W01, K_W02), • zna i rozumie podstawowe metody badawcze lingwistyki klasycznej (potrafi je omówić, podając nazwiska badaczy, literaturę) oraz umie nazwać (wskazując ideę, nazwiska, prace) nowsze metody badawcze (K_W01, K_W09, K_W12). <p>Umiejętności</p> <p>K_U02, K_U07</p> <p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • umie znaleźć w różnego typu źródłach wiadomości o badaniach nad językiem (K_U02), • selekcjonuje owe źródła pod względem wartości merytorycznej (K_U02), • znając wartość źródeł i wyszukanych materiałów, umie je posegregować, uporządkować, a następnie zaprezentować wyniki swoich poszukiwań (K_U02), • posługuje się pojęciami z zakresu wiedzy o badaniach nad językiem (K_U02, K_U07), • wyprowadza wnioski z przeczytanych tekstów językoznawczych, wykorzystując zdobytą wiedzę teoretyczną (K_U02, K_U07), • porównuje różne pola badawcze językoznawstwa, szkoły, kierunki niektórych zmian językowych w wybranych językach (K_U02, K_U07). <p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>K_K07</p> <p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie podejmuje proste działania badawcze (poszukiwanie śladów dawnych badań nad językiem; próba kwalifikacji tekstu językoznawczego do ustalonej szkoły, problematyki, zakresu badań) i kształtuje więzi międzykulturowe (K_K07).
<p>Kontakt</p> <p>urszula.patocka@ug.edu.pl</p>	